

IKC DE VIJVERBURGH

KERN KINDEROPVANG | OPENBAAR PRIMAIR ONDERWIJS ZOETERMEER

Pestprotocol 2023 - 2027

IKC DE VIJVERBURGH

Dr. J.W. Paltelaan 3
2712 RN Zoetermeer
(079) 316 73 55
vijverburgh@opoz.nl

www.ikcdevijverburgh.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Middelen van de Vijverburgh ter bevordering van een veilig klimaat	3
2.1 Schoolregels en klassenregels	3
2.2 De Kanjertraining	3
2.3 De verschillen tussen pesten en plagen	4
3. Voorbeelden van specifiek pestgedrag	4
4. Afspraken Social Media	5
5. De Vijfsporen aanpak	6
6. Stappenplan grensoverschrijdend gedrag	7
7. Hulp en informatie	11
7.1 School maatschappelijk werk (SMW)	11
7.2 Contactpersonen school	11
7.3 Informatie op het internet	11

1. Inleiding

De Vijverburgh biedt een veilig pedagogisch klimaat, waarin eenieder zich op een veilige en prettige wijze kan ontwikkelen. De leerkrachten bevorderen deze ontwikkeling door het scheppen van een veilig klimaat in een prettige werksfeer in de klas en op het schoolplein.

De Vijverburgh heeft een aantal middelen om deze positieve sfeer te creëren, zoals de schoolregels en de Kanjertraining. Alhoewel de regels voor iedereen gelden, kan het voorkomen dat een kind door andere keer gepest wordt. De gewone regels zijn dan niet meer voldoende. In dit protocol staat hoe we het pestgedrag van kinderen benaderen. Het biedt alle betrokkenen duidelijkheid over de aanpak van dit ongewenste gedrag.

2. Middelen van de Vijverburgh ter bevordering van een veilig klimaat

2.1 Schoolregels en klassenregels

De regels over de omgang met elkaar worden aan het begin van het jaar in de Gouden Weken met de klas besproken, vastgelegd en ondertekend in een Kanjer pestprotocol en zichtbaar in de klas opgehangen. Zo weten de kinderen wat de regels zijn en kunnen ze er op aangesproken worden.

In iedere groepsmap van de leerkracht zit het Pestprotocol met stappen en adviezen bij pestgedrag.

Ouders krijgen bij de intake de Kanjerfolder mee en de ouderfolder met het stappenplan.

2.2 De kanjertraining

Om door de hele school dezelfde taal te spreken als we het hebben over gedrag en omgaan met elkaar geven we in alle klassen de Kanjertraining. Hierin krijgen de kinderen handvatten om gedrag van anderen te herkennen en hier adequaat op te reageren.

In alle groepen wordt er gestart met de twee gouden weken na de zomervakantie. Het pestprotocol wordt ondertekend (in de onderbouw met vingerafdrukken) en opgehangen in de groep en er wordt gestart met de knieboekjes, handpoppen(kleuters), zingen van de vriendslinger (kleuters) werkboeken en digibord lessen.

Het ideaal is 'de tijger' (witte pet), een kind dat zowel respect heeft voor zichzelf als voor de ander. De andere drie gedragvormen zijn minder gewenst. De pestvogel (zwarte pet) heeft wel respect voor zichzelf maar niet voor de ander. De pestvogel speelt de baas en kleineert andere kinderen. Het konijn (gele pet) heeft minder respect voor zichzelf maar wel voor de ander. Het konijn uit zich vaak in bang gedrag en komt niet goed voor zichzelf op.

De aap(rode pet) heeft minder respect voor zichzelf en minder respect voor de ander. De aap lacht vaak uit en vertoont clownesk gedrag. Alle dieren in combinatie met de witte pet is gewenst gedrag.

Alle teamleden van onze school hebben een opleiding gevolgd en zijn gecertificeerd om te werken met de Kanjertraining.

2.3 Verschillen tussen pesten en plagen

We spreken over plagen wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn en het vertoonde gedrag een uitnodigend karakter heeft om wat terug te geven vanuit een onschuldige sfeer. Het gaat dan om een prikkelend spelletje, dat door geen van de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. Er is sprake van een pedagogische waarde: door elkaar eens uit te dagen leren kinderen heel goed om met allerlei conflicten om te gaan.

Pesten is systematisch, langdurig en herhaald lastigvallen van iemand met de bedoeling de ander pijn te doen.

3. Voorbeelden van specifiek pestgedrag

Verbaal

Schelden, dreigen, vernederen (haal jij die bal maar even op want jij kunt niet goed genoeg voetballen om mee te doen), belachelijk maken, uitlachen om lichaamskenmerken of fout antwoord in de klas. Kinderen een bijnaam geven op grond van uiterlijke kenmerken of gemene briefjes schrijven om een ander te isoleren.

Fysiek

Trekken, duwen, spugen, schoppen, slaan, laten struikelen, krabben, bijten of aan haren trekken.

Intimidatie

Iemand in een val laten lopen, klemzetten of de doorgang versperren. Dwingen om bezit af te geven. Dwingen om bepaalde handelingen te verrichten, bijvoorbeeld geld of snoep mee naar school nemen.

Isolatie

Uitsluiten, een kind mag nooit meedoen.

Stelen of vernielen van bezittingen

Afpakken van schoolspullen, kleding of speelgoed. Beschadigen van spullen.

Digitaal pesten

Tegenwoordig behoort ook digitaal pesten tot de mogelijkheden. Dit gebeurt via internet en mobiele telefoon. Het pesten zelf is meestal niet anders dan het traditioneel pesten. Het gaat vaak om uitschelden, belachelijk maken en buiten sluiten.

Voorbeelden zijn:

- Anonieme berichten sturen via What'sApp, Instagram of Facebook
- Foto's die via mobieltjes komen op internet plaatsen
- Privégegevens op social media plaatsen
- Haatprofielen aanmaken

3. Afspraken Social Media

Onder het gebruik van sociale media gaat het om programma's waarmee online informatie kan worden opgezocht, gedeeld en gepresenteerd. Denk bijvoorbeeld aan Facebook, Twitter, Instagram, YouTube, Snapchat maar ook alle (nieuwe) hiermee vergelijkbare programma's en apps.

1. Dit reglement is van toepassing op alle leerlingen van de Vijverburgh, onafhankelijk van de plaats waar zij hun sociale media gebruiken.

2. We behandelen elkaar netjes en met respect, en laten iedereen in zijn waarde. Daarom pesten, kwetsen, stalken, bedreigen, en beschadigen we elkaar niet.

3. Iedereen is verantwoordelijk voor wat hij/zij zelf plaatst op sociale media, en kan daarop aangesproken worden. Ook het doorsturen (forwarden) en herplaatsen (re-tweeten) zijn handelingen waar je op aangesproken kunt worden.

4. Zorg dat je weet hoe de sociale media werken voordat je ze gebruikt, zorg dat de instellingen goed staan en je niet meer informatie deelt dan je wilt. Alles wat wordt gecommuniceerd via internet en sociale media, blijft nog lang vindbaar.

5. Bij het gebruik van internet en sociale media houden we rekening met de goede naam van de Vijverburgh en iedereen die daarbij betrokken is zoals docenten, onderwijsondersteunend personeel en ouders.

6. We helpen elkaar om goed en verstandig met sociale media om te gaan, en we spreken elkaar daarop aan. Als dat niet lukt, dan vragen we daarvoor hulp aan

7. Mobiele telefoons, Smart watches en andere apparaten waarbij je gebruik kan maken van social media, internet of bellen worden voor schooltijd ingeleverd bij de leerkracht en staan uit. De leerkracht moet vooraf toestemming geven om een mobiele telefoon of sociale media in de les te gebruiken. Tijdens toetsen, overhoringen en proefwerken gelden aangepaste regels.

8. We respecteren elkaars privacy. Bij het gebruik van internet en sociale media worden er daarom geen informatie, foto's of video's verspreid over anderen, als zij daar geen toestemming voor hebben gegeven, of als zij daar negatieve gevolgen van kunnen ondervinden.

9. Internet en sociale media worden alleen gebruikt voor acceptabele doeleinden met toestemming van de leerkracht. Het is daarom niet toegestaan om op school:

- sites te bezoeken informatie te downloaden en te verspreiden die pornografisch, racistisch, discriminerend, beledigend of aanstootgevend zijn;
- hacken en ongeoorloofd toegang te krijgen tot niet-openbare sites of programma's;
- informatie, foto's of video's te delen waarvan duidelijk is dat die niet bedoeld is om verder te verspreiden, hou je wachtwoorden geheim;
- verzonden berichten versturen of een fictieve naam gebruiken als afzender;
- iemand lastigvallen, te achtervolgen of te 'flamen'.

Als iemand over de voorgaande punten informatie krijgt aangeboden, wordt dat gemeld aan de leerkracht of de directeur.

10. Als er gebruikt wordt gemaakt van het netwerk van de school, dan mag dat de kwaliteit van het (draadloze) netwerk niet in gevaar brengen of schade aan personen of instellingen veroorzaken. Het hacken, overmatig downloaden of overbelasten van het netwerk is natuurlijk verboden.

11. Het leggen van contact, het volgen van elkaar of 'vriend worden', is een bewuste keuze waar goed over nagedacht is. We weten wie de andere persoon is.

12. Ouders zijn verantwoordelijk voor social media gebruik thuis (buiten school). Heeft het invloed op de sfeer in de groep, dan kan de leerkracht dit bespreekbaar maken.

13. Aan het begin van het schooljaar in de gouden weken wordt het social media protocol besproken, ondertekend en opgehangen in de groepen 6, 7 en 8.

Houden leerlingen zich hier niet aan, dan wordt het stappenplan grensoverschrijdend gedrag gevolgd en de 5 sporen aanpak.

4. De Vijfsporen aanpak

De vijfsporen aanpak

De bij het probleem betrokken partijen zijn: gepeste leerling(en), pester(s), de zwijgende middengroep, de leerkrachten en de ouders.

Bij de aanpak van de pester op de Vijverburgh gebruiken we de vijfsporen aanpak.

1. De leerkracht neemt het probleem serieus en neemt het initiatief om de afgesproken stappen te ondernemen. Daarbij wordt ook gebruik gemaakt van het stappenplan grensoverschrijdend gedrag vanuit de Kanjertraining. Dit is opgenomen in dit Pestprotocol. Tevens brengt de leerkracht de directeur en de intern begeleider op de hoogte zover dit nodig is.
2. Het gepeste kind wordt serieus genomen en er wordt goed naar hem/haar geluisterd. Hij of zij wordt (indien gewenst), in contact gebracht met de vertrouwenspersoon van school en er worden regelmatig gesprekken gepland.
3. De pester wordt op zijn gedrag aangesproken en er worden duidelijke afspraken (incl sancties) gemaakt. Zie stappenplan grensoverschrijdend gedrag.
4. De klas (de zwijgende middengroep) wordt geïnformeerd over de ontstane situatie. Ze worden gemobiliseerd stelling tegen het pesten te nemen, pestgedrag te signaleren en het gepeste kind bij te staan of tips te geven.
5. De ouders van zowel de pester(s) als het gepeste kind worden geïnformeerd. Er wordt over het pestgedrag gesproken en eventueel geadviseerd hun kind een sociaal-emotionele vaardigheidstraining te laten volgen. Ook wordt met de ouders een vervolgafpraak gemaakt. Na 1 week evalueren of de afspraken worden nagekomen en dan na 4 weken weer. Alle gesprekken worden vastgelegd in Parnassys.

5. Stappenplan grensoverschrijdend gedrag Kanjertraining

Stappenplan

1. Benoem het gedrag waar je last van hebt
 "Ik zie dat...", "ik hoor dat....."

En wat het met je/de klas doet (gevoel)
 "ik merk dat het ..., "ik heb last van...", "ik vind het storend dat..."

2. "Is het je bedoeling om... (wat doet het met je)?" of "wil je daarmee stoppen? (gewenst gedrag benoemen)"

Nee -> "fijn dat dacht ik al, stop er dan maar mee"   Ja-> "Meen je dat?"
 "hoe ga je het de volgende keer anders doen?"   "Blijf je hiermee doorgaan?" "wat spreken we af?"   VERBAZING
 TONEN

Bij **Ja**:

3. Leiderstaal
  - "Kijk me aan", Ik wil dat je nu...", "Stoppen nu", "Hier geven ... (materiaal)"
  - "Je hebt nu de keus...."

Je luistert naar mij

Consequentie

Bij consequentie, ook daadwerkelijk uitvoeren

- Dicht bij je laten zitten
- "Ik spreek je straks.. (na schooltijd/pauze)"
- Afkoelplek
- Uit de klas (eventueel hulp van collega/directie)
- Ouders bellen

4. In beide keuzes een kind-gesprek voeren. (Buiten lestijd, kind

eerst laten afkoelen) Vraag nogmaals naar **BEDOELING**

- "Is het jouw bedoeling om hiermee door te gaan?"
- "Wil jij echt dat ik jou zie als....?"

Onmacht

Onwil

Nee, ik wil stoppen:

- Afspraken/plan maken
- Eventueel goedmaken/herstellen
- Ouders informeren

Ja, ik wil doorgaan:

- Ouders bellen voor een gesprek
- kind uit de klas

Gesprek met ouders: Keuren ouders het gedrag af ?

Ja

Hulp aanbieden
 aangeven
 Passende plek indien nodig
 Maak samen een plan :
 2 klassen hoger/lager
 Puppy training

ja maar

school stelling nemen

 geen excuus wangedrag
 wilt u dat uw kind..?

nee

grenzen

 schorsen
 Juiste school ?
 uit de klas
 andere school

6. Hulp en informatie

6.1 School Maatschappelijk Werk (SMW)

School Maatschappelijk Werk (SMW)

In principe willen we door dit pestprotocol het pesten zoveel mogelijk voorkomen. Mocht pesten aan de orde zijn, dan hanteren we eerst de hierboven genoemde stappen. In het geval dat blijkt dat er zorgen rondom de thuissituatie zijn, wordt SMW ingeschakeld of andere externe expertise.

6.2 Contactpersonen op school

Vertrouwenspersonen :	M. Schuit en D. Oudenaarde
Aandachtfunctionaris :	L. Marselje
Anti-Pestcoördinator :	D. Oudenaarde

6.3 Informatie op internet

www.kanjertraining.nl
www.mijnkindonline.nl
www.pestweb.nl
www.stopdigitaalpesten.nl
www.ggd.nl
www.weerbaarheid.nu

